Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Danneber*, în Bud.pesta: *A. V. Goldberger*, *Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 161.—Anul LVIII. Brașov, Joi 20 Iulie (1 August) 1895.

Din causa sfintei sërbători de mâne diarul nu va apăré până Vineri séra.

Contradicere fenomenală.

Brașov, 19 Iulie v. 1895

Póte că ministrul actual de instrucțiune publică, Wlassics, n'are cunoscință despre discusiunea înfocată, ce s'a fost încins la 1879 în dieta unguréscă în cestiunea introducerei limbei maghiare ca studiu obligat în scólele nóstre poporale, orī că nu s'a gândit de loc la acea discusiune, căcī alt-fel nu ar fi susținut nicī-odată ceea ce susține în rescriptul sëu dela 21 Iunie a. c. adresat consiliului comunal al Budapestei cu privire la obligativitatea studiului limbei germane în scólele poporale comunale de acolo.

Ministrul, în amintitul rescript, pune consiliului comunal al capitalei ungare întrebarea: „că óre n'ar afla el cu cale, ca scrierea și cetirea limbei germane së fiă eliminată din scólele comunale ale capitalei, ca obiect de învëțământ obligat?"

Mai mult, d-l Wlassics motivéză acéstă întrebare, dicênd: „Dóră acésta instrucțiune a limbei germane și așa *abia póte së arate un resultat vrednic de luat în sémă*: cel ce are lipsă de limba germană, *acela o póte învëța în scólele superióre*; acest obiect de învëțământ fără îndoiélă e o *sarcină grea asupra copiilor în scólă* — décă scólele elementare ale capitalei *vor fi liberate de acéstă sarcină grea, îșī vor puté împlini mai cu succes chiămarea lor națională...*"

In hiperzelul lui de maghiarisare, desfășurat cu vedita intențiune de a-și câștiga aprobarea șoviniștilor, ministrul Wlassics nu s'a gândit ce palmă grozavă dă printr'o astfel de motivare celor ce au creat legea de maghiarisare dela 1879.

Un argument de căpeteniă al celor ce s'au opus acestei legī în dietă — erau p'atuncī încă acolo și câțī-va deputațī naționalī de ai noștri — a fost, că prin introducerea limbei maghiare ca limbă obligătóre în școlele nemaghiare se îngreunéză și se împiedecă învëțământul intrinsele, fără ca së se pótă obêndi vr'un resultat vrednic de luat în sémă pentru limba maghiară; că a se introduce în clasele elementare o limbă strëină școlarilor este în contra tuturor prescrierilor pedagogiei; că cei ce vor së învețe unguresce au destulă ocasiune în școlele medii și mai înalte; că în fine printr'o astfel de impunere a limbei maghiare së paraliséză chiămarea școlelor etc. etc.

Și étă că acum, după 15 anī, însu-șī ministru unguresc de instrucțiune publică vine së susțină și së confirme tóte aceste puternice argumente în favorul învëțământului maghiar din școlele poporale ale capitalei.

Noi nu putem së ne desarmăm pe noi înși-ne, cum face în casul de față d-l Wlassics, ci ceea ce am susținut atuncī, susținem și adī. Nu putem prin urmare së desaprobăm vederile lui principiare, că studiul unei limbī strëine în școlele elementare cu limba de propunere maghiară împiedecă și paraliséză învëțământul, fără a produce vr'un resultat, care ar puté së echivaleze cu pierderea.

Dér atuncī cum stăm cu limba maghiară impusă până și în clasele prime ale școlelor nóstre poporale și cum stăm cu afirmarea Ungurilor, că ei nu voiesc së împiedece desvoltarea învëțământului în școlele nóstre? Nu vede d-l Wlassics, ce miserabilă situațiune s'a creat învëțământului nostru de către guvernul și legislațiunea unguréscă? Și décă da, atuncī de ce nu susține aceleașī principii și față cu instrucțiunea din școlele poporale confesionale ale Nemaghiarilor, de ce nu stăruesce së se casseze o lege, care face aprópe imposibilă desvoltarea și progresul regulat în mii de școle?

Rëspunsul este ușor. Pentru că își înțelege chiămarea așa, ca së se intereseze numai de problema culturală a școlelor maghiare, ér cât pentru școlele române — mai bine së nicī nu mai fiă!

Și apoi tot mai vor së nu trécă înaintea lumei ca asupritorī, ca dușmanī de mórte ai esistențiī rasselor nemaghiare!

Principiul aplicat de d-l Wlassics la școlele comunale ale Budapestei mai are însë un cârlig. Acolo adevërata stare de lucrurī este întórsă. Școlarii, carī cercetéză acele școle, aduc deja de acasă cunoscința limbei germane, căcī în mare parte este limba lor maternă séu se vorbesce în familiile lor, cum de pildă la Evrei. Aicī limba de propunere maghiară este cea impusă și studiul limbei germane apare firesc, căcī nu cu mulțī anī înainte acele școle erau tóte cu limba de propunere germană.

Ce së le facī însë. Vor së naționaliseze capitala cu orī-ce preț. Au început së strige deja unele foi estreme, ca limba germană së fiă cu totul eliminată din școle, căcī Maghiarul n'are lipsă de ea. Și totuși ei n'ar puté trăi nicī 48 de óre fără limba germană. Chiar și universitatea lor se razimă numai pe sciința și pe spiritul german.

Vor merge dér înainte pe cărarea prăpăstiósă a maghiarisării violente. Însë tóte în lume merg numai până la un loc și contradicerile fenomenale, în carī se încurcă apostolii forței brutale, de sigur, că nu puțin vor contribui la căderea finală a sistemului asupritor, clădit de ei pe un vulcan de sentimente și aspirațiunī diametral opuse.

Pressa și congresul naționalităților.

Fejérmegyei Napló", organul contelui Ferdinand Zichy, conducëtorul partidei poporale, scrie favorabil pentru Congresul naționalităților. Étă ce dice acéstă fóiă între altele:

„Pressa șovinistă, atât cea guvernamentală, cât și cea independentă și națională (apponyistă) într'atât a fost de consternată de convocarea conferenței, că aprópe eșită din minte căuta argumente în contra ținerei congresului și tóte strigă într'un ton, că congresul acolo nu e permis së se țină. Pentru ce nu? Ce lege opresce pe cetățenii patriei nóstre, ca së nu se întrunéscă spre a-se sfătui asupra miseriei neajunsurilor lor? Tot aceeașī îndreptățire o are și congresul naționalităților, care o au marile conferințe catolice și liberale, pentru-că precum religiunea nu face deosebire între ei, așa nicī naționalitatea.

„O fóiă șovinistă dice, că ar trebui împedecat, ca congresul së se țină la Budapesta. Cu ce drept ar puté face acésta guvernul? Budapesta este a nóstră a tuturora, chiar décă vom fi de orī-ce religiune, și décă vom mărturisi orī-ce limbă, ca limbă maternă, — pentru-că toțī suntem *cetățenī ungarī cu egale drepturī*, prin urmare Budapesta nu póte fi esclusiv numai a jidanului din Leopoldstadt, séu a Maghiarului de pe șes, ci tot acelea drepturī egale de proprietate la ea le are cetățénul din Ardeal, Sërbul din ținuturile sudice și Slovacul din Ungaria de sus".

„*Fejérmegyei Napló*" dice mai departe: „Pressa șovinistă întrébă, că cine a împuternicit pe convocatorī së cheme pe Românī, Slovacī și Sërbī la un Congres. Intrebarea acésta o putem nimici cu altă întrebare: óre cine a împuternicit dieta actuală së facă, contra voinței națiunei, politică bisericéscă liberală, și astfel së prăvăléscă țéra în abisul ne-înțelegerilor? Dér pentru-ce se vaetă așa de mult pressa șovinistă în contra naționalităților? Se teme póte de Congres? Atuncī de ce strigă neîncetat, că ideia de stat maghiar e deja atât de tare, încât nicī un fel de

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Intrarea triumfală a armatei române în Bucuresci.

8 (20) Octomvre 1878.

In fine se sfîrși resbelul, și armata română, acoperită cu gloria câștigată pe câmpurile de bătăliă dela Plevna, Smărdan, Rahova, Nicopoli și Vidin, se reîntórse érășī la vatra strămoșéscă. Bucurescii, capitala României liberate și independente, îmbrăcă haine festive pentru întimpinarea și primirea fiilor eroi, cărora România avea a le mulțumi victoriile ei asupra óstei păgâne.

Pentru 8 (20) Octomvre 1878 era fixată diua memorabilă, în care armata română, prin intrarea ei triumfală în capitala țërii, avea së încoroneze grandiósa operă inaugurată cu declararea independenței și sevërșită într'un șir de lupte sângeróse cu învingerile cele mai strălucite. Cu mândriă românéscă trebue së constat, că la astfel de ținută eroică a armatei române nu ni-am fost așteptat, mai ales după ce frații noștri de dincolo de Carpațī, din fostele principate Muntenia și Moldova, de vre-o 200 de anī n'au mai avut nicī o ocasiune a se manifesta pe câmpul de resbel și a dovedi lumii, că virtuțile militare ale legiunilor romane încă mai sunt păstrate și la strănepoții lor.

Nu numai noi Românii urmăriam cu cel mai încordat interes și cu cea mai viuă simpatiă desvoltarea evenimentelor în urma întrării în acțiune a României, ci lumea întrégă — atât amicii cât și dușmanii Românilor — privia cu o curiositate vëdită la curagiul cam temerar al tinerei și neesperiatei armate române, de a-se pune alăturea cu armata russă, încăruntită în lupte, și nu numai de a rivalisa cu dênsa pe câmpul de bătaiă, ci — ceea ce era nemai audit și aprópe de necredut, — de a-i sări acestei armate puternice și colosale în ajutor, ca së-o scape de primejdia unui desastru inevitabil!

„Măria Ta, vină-ne întru ajutor, căcī creștinătatea e periclitată. Acceptăm tóte condițiunile!" Lumea întrégă scia, cine avea së fiă înțeles sub „*creștinătate*". Românii generoșī din fire, sărirá într'ajutor, fără d'a întreba mult după condițiunī.

Nu-i mirare, décă simpatiile lumei întregī, surprinse într'un grad suprem de resultatele pe cât de neașteptate, pe atât de strălucite ale micului, dér cavalerescului aliat, se îndreptau asupra acestuia și décă salutau cu aplause unanime și cu admirațiune sinceră eroica purtare a armatei române și a vitézului ei căpitan.

Era dér ușor de înțeles, că Bucurescii se nisuiau din rësputerī së facă o primire cât de splendidă acestei oștirī de vitejī, care a sciut së reîmprospeteze dilele gloriose ale lui Stefan cel mare și ale lui Mihaiu Vitézul, së reînalțe numele de Român la vechia sa splendóre și vechiul sëu respect, făcênd ca poporul român së intre în areopagul popórëlor independente cu o demnitate conscie de valórea sa, și së ocupe acolo un loc distins și onorific, de care multe alte popóre mai marī la numër nu se pot bucura.

Un arc de triumf se înălța afară la șosea, stradele și casele erau împodobite cu stegurī, covóre, cununī, inscripțiunī etc. etc. Calea Victoriei era acoperită cu florī și cu verdéță. In ramul ușei de pe stradă a casei D-rului Fotino, unde îșī avea un Român biroul sëu de comerciu, se afla un tablou esecutat în creion și representând pe domnitorul Carol în posițiunea cunoscută istorică a lui Mihaiu Vitézul, sub un arc de triumf, arătând cu degetul în direcțiunea din spre șosea și pe de-asupra lui versul din „Deștéptă-te Române":

„Priviți mărețe umbre, Mihaiŭ, Stefan, Corvine!
Româna națiune, pe ai voștri strănepoțī,
Cu brațele armate, cu focul vostru 'n vine:
Viéță 'n libertate, orī mórte strigă toțī!

Toțī se întreceau în a saluta și sërbători armata triumfătóre și pe comandantul ei suprem. Pressa nu era cea din urmă. Las' la o parte erupțiunile de bucuriă și de admirațiune ale diarelor românescī și voiu reproduce aicī în traducere românéscă numai prim-articulul festiv al fóiei germane: „*Die Epoche*" Nr. 1219 din Octomvre 1878, care apărea atuncī în Bucurescī. Sub titlul: „*Dilele de gloriă ale poporului român* („*Die Ruchmes tage des romänischen Volkes*") ea scria următórele:

„Aparițiunea cea mai surprindëtóre a rësboiului din urmă, atât de bogat de întêmplărī prea interesante, a fost fără îndoială ținuta armatei tinere române sub cavalerescul ei Domn și căpitan.

agitațiune din partea naționalităților nu o mai póte rĕsturna. Orĭ póte-că a voit numai sĕ seducă țéra? Slabă basă ar avé ideia de stat, décă ea ar puté fi temută de naționalitățĭ.

„Stăruințele anti-patriotice ale agitatorilor naționaliștĭ tocmai așa nu se pot aproba, precum nu se póte aproba nicĭ aceea afirmare a guvernamentalului „Nemzet", că egemonia rassei maghiare trebue susținută, de va fi de lipsă, chiar și prin nedreptate și asuprire. Un astfel de mod de cugetare numai unguresc nu este, findcă omul maghiar — adecă pe care încă nu l'a molipsit spiritul „alianței israelite", — întotdéuna e drept, cu gândul curat și încungiură forța".

„*Hazánk*" dela 30 Iulie scrie: „Guvernul încă nu e pe deplin în clar, că ce atitudine sĕ ia față cu congresul naționalităților. Secția pentru naționalitățĭ, care balanséză între sfera ministeriului de interne și cea a președinției ministeriului, își face socotéla așa, că atuncĭ, când autoritatea va primi însciințare despre ținerea congresului, va fi destul timp a lua disposițiunĭ. Noi așa credem, că în cestiunea acésta problema guvernului nu este tactica, nicĭ șovăirea, ci fapta energică si urgentă. Se svonesce, că guvernul ia mĕsurĭ pornind din punctul de vedere al numĕrului participanților la Congres. Acésta este o judecată fórte greșită și periculósă. Aicĭ nu trebue aplicată mĕsura adunărilor socialiste din Budapesta, adecă cu cât mai mulțĭ vor lua parte la adunare, cu atât trebue sĕ se mobiliseze putere polițienéscă mai mare; *aicĭ este vorba de cestiune principiară* și pretindem dela guvern, ca sĕ hotăréscă cât mai curĕnd asupra cestiunei principiare: *décă se póte permite în Ungaria gruparea după naționalitățĭ?* "

„*Kolozsvár*" scrie între altele, că Congresul a fost convocat fără a avé cunoscință despre acésta o mare parte chiar dintre „*agitatorii*" românĭ și sêrbĭ. Reptila guvernamentală din Clușiu se ocupă apoi cu îndreptățirea séu neîndreptățirea convocatorilor de a vorbi în numele celor trei popóre. E de prisos a mai spune, care este rĕspunsul ei la acéstă întrebare. La alt loc „Kolozsvár" publică o telegramă din Budapesta, în care se dice, că Congresul va fi slab cercetat și că naționalitățile interesate s'ar opune la acéstă procedură comună.

Fóia croată „*Srbobran*" din Agram, ocupându-se cu congresul, dice între altele: „Stabilirea unui program comun de lucrare a naționalităților în lupta contra elementului domnitor a devenit acum o *necesitate ardĕtóre*, cu atât mai vîrtos, că *și în Austria apune pe încetul sórele strălucitor al Nemților, și ideia federalismului pășesce tot mai mult pe plan. In Ungaria s'a ivit partida poporală, care e aplecată, cel puțin întru câtva, a satisface dreptele cererĭ ale naționalităților*. Nu este eschis, ca și Sașii sĕ se alature la naționalitățile luptătóre, prin ceea ce s'ar spori majoritatea poporațiunei nemulțămite din Ungaria... Congresul naționalităților este dovadă, că naționalitățile din Ungaria trăesc încă și sunt capabile a protesta contra aceea, că *Maghiarii le-au despoiat chiar și de cele mai elementare drepturĭ*".

Fóia poporală a Cehilor bĕtrânĭ „*Narodni Politika*" și cea a Cehilor-tinerĭ „*Lidovi Noviny*" se ocupă în articolĭ primĭ cu Congresul și însemnătatea, ce ar trebui s'o aibă. Cea dintâiu doresce din inimă, ca națiunilor aliate sĕ le succédă a afla astfel de mijlóce, cu carĭ sĕ pótă desvolta oposiția tare și puternică contra maghiarisării lor; ér „Lidovi Noviny" speră, că „arborii maghiarĭ nu se vor înălța pân' la cer".

Alianța ruso-francesă.

„*Figaro*" publică următorul interwiev interesant, ce l'a avut un colaborator al sĕu cu senatorul *Mallot*, fost ministru și unul dintre creatorii actualei constituțiunĭ a Republicei.

„*In constituția nóstră, dise senatorul, nu esistă nicĭ un articul, care sĕ tracteze despre óre-care alianță*. Președintele Republicei, în conțelegere cu miniștrii sĕi, are drept a subscrie alianța, natural însĕ, că până ce nu se ratifică și din partea camerei ea n'are nicĭ o valóre reală. Guvernul republicei nu póte avé așa-déră decât responsabilitate morală, a cărei executare practică recere aprobarea nemijlocită a camerelor, de-óre-ce suveranitatea națională forméză temeiul legei constituționale".

La întrebarea, că óre ce ar fi, când încheierea unei astfel de alianțe s'ar amâna până în ajunul unui resbel, formând astfel obiectul disputei camerelor chiar atuncĭ — senatorul rĕspunse:

„După părerea mea, cu tóte acestea evităm nisce aventurĭ cu mult mai periculóse. Sĕ presupunem, că Rusia dimpreună cu noi ar purta resbel contra Angliei; acest lucru ar fi teribil și ar merita întru adevĕr discuțiă. Președintele republicei și guvernul sĕu ar puté da garanță morală, *că Francia între atarĭ și atarĭ împrejurărĭ s'ar alipi de Rusia*; dér absolut nimic mai mult, și e nesmintit de lipsă deliberarea unanimă a camerelor, când onórea și demnitatea Franciei recer, ca sĕ se purcédă într'o formă séu alta".

Resboiul religionar în Ungaria.

Lupta statului fără credință în contra creștinismului. Apel pentru apĕrarea bisericei-mame.

Sub acest titlu a apărut de curĕnd în tipografia „Hunyadi Mátyás" din Budapesta o broșură unguréscă anonimă, care s'a rĕspândit prin țéră în mii de esemplare. Broșura, al cărei autor se vede a fi un fruntaș al bisericei catolice, conține vre-o 70 pagine format mare 8° și e scrisă într'un spirit plin de cea mai adêncă mâhnire și amărăciune în contra proiectelor de reformă bisericéscă. In ea se conjură tótă suflarea creștină din Ungaria sĕ pășéscă la luptă energică și hotărîtă în contra păgânismului, ce amenință astădĭ creștinismul din Ungaria.

Pentru a cunósce mai bine nemulțămirea și iritațiunea, ce domnesce adĭ în sînul bisericei catolice, vom face și cetitorilor noștri cunoscute unele părțĭ din acéstă broșură. Primul capitul este întitulat: „*Persecutarea creștinilor*", și începe ast-fel:

In Ungaria a domnit o pace religionară perfectă. De două sute de anĭ diferitelor confesiunĭ li-s'a asigurat prin legĭ libertatea religiunei, și în 1791 li-s'a întărit. Nimenea n'a împedecat liberul exercițiu religionar și fiă-care confesiune s'a bucurat de protecția statului, s'a putut desvolta după propriele legĭ și principii de credință, s'a putut guverna după propriul sĕu organism, în serviciile divine publice n'a fost împedecată, în șcólele inferióre și superióre a putut sĕ-șĭ facă instrucțiunea după plac (??) și toleranța reciprocă a fost mai mare, ca orĭ unde în Europa. Acésta a fost posibil numai prin respectarea împrumutată a drepturilor....

Ce grozav s'au schimbat împrejurările! Unde am ajuns noi într'un timp atât de scurt, că tótă Europa privesce adĭ încóce, la certele și luptele dintre biserică și stat!... Acésta au făcut'o guvernele liberale, acesta e pĕcatul liberalismului.

Liberalismul urĕsce creștinismul. Dogmele lui nu recunosc pe Domnul Isus Christos. Principiile lui atacă religiunea și cu deosebire biserica romano-catolică, care se opune mai tare ireligiosității. Până când liberalismul n'a apucat puterea în mânĭ, n'a pășit la luptă cu biserica, ci s'a mulțumit cu propagarea ideilor sale. Și-a bătut joc de credință și a preamărit filosofia; a născut în ómenĭ îndoelĭ și indiferentism, și a protegiat naturalismul și ușurătatea de minte. A ademenit omenimea spre pĕcate și a liberat'o de penitență. A cultivat banul și plăcerile și a desprețuit virtutea și sĕrăcia. După-ce însĕ prin asemenea mijlóce a corupt societatea, și-a câștigat majoritatea și a cucerit statul; increderea în puterile sale n'a cunoscut marginĭ și a atacat biserica, pentru ca sĕ destrame creștinismul...

Anticreștinismul s'a născut și a prins rădĕcinĭ în Ungaria în timpul guvernărei de 15 anĭ a lui Coloman Tisza. El a făcut la 1875 domnitóre partida liberală în Ungaria. El a avut în mână puterea, și tendința lui cea înaltă a fost, de-a perpetua acéstă putere în partida liberală. N'a fost alegĕtor în mijlóce și a folosit corupțiunea în administrațiă și în legislațiune, pentru-ca sĕ-șĭ câștige adezențĭ. Dându-se în mâna guvernuluĭ dreptul regesc de patronat la numirea dignitarilor bisericescĭ catolicĭ, nicĭ biserica catolică maghiară n'a putut rĕmâné scutită de influința cutropitóre a ministeriului liberal. Statul avênd lipsă de banĭ, pentru-ca sĕ-șĭ pótă acoperi deficitele și pentru-ca guvernul sĕ aibă cu ce mitui pe alegĕtorĭ, Coloman Tisza și soții sĕi numai decât și-au găsit aliațĭ în Jidovimea internațională din țéră, care de aci înainte s'a bucurat de deosebită protecțiune din partea guvernului și a legislațiunei, și a ajuns la cea mai mare influință în Ungaria.

Insu-șĭ ministrul-președinte (Tisza), ca prim-curator reformat, cu o preocupare confesională a sciut dirige trebile statului ast-fel, ca pe catolicĭ sĕ-i strîmtoréscă cât mai tare, și conducerea politică și oficiile cu influință le-a umplut cu prietinii sĕi personalĭ și cu soții sĕi de credință. Tot-odată vechile presbiteriate ale bisericelor reformate le-a prefăcut în bisericĭ episcopale și le-a introdus in camera magnaților, pentru ca și aicĭ sĕ paraliseze preponderanța bisericei catolice.

Dér până când a avut guvernul în mână, viclénul bărbat s'a ferit de-a ataca pe față catolicismul, fiind un obiceiu al lui, de-a nu se pune în calea cestiunilor grele și a periculelor. N'a voit sĕ-șĭ rischeze posiția și de aceea a început lupta bisericéscă numai atuncĭ, când și-a dat dimisia.

Cabinetul Tisza a dimisionat la 15 Martie 1890. Mai de mult luase el acéstă hotărîre. Cu două sĕptĕmânĭ înainte, la 26 Februarie, dase ministrul de culte Albin Csaky faimósa ordinațiune privitóre la botezurĭ. El a făcut acésta pe basa unei hotărîrĭ a consiliului ministerial. Un fapt fatal a fost acesta.. Dela acest timp dateză în Ungaria lupta dintre biserică și stat. Acesta a fost primul fapt al prigonirei...

Au trecut de-atuncĭ cincĭ anĭ amarĭ, Din di în di au devenit mai vehemente luptele între partide, mai mare ura, mai nemilósă prigonirea. Confesiunile au fost ațîțate unele în contra altora, și ațîțătorul a fost ministeriul... Mult am suferit și încă și mai mult vom suferi. De multe-orĭ am fost bătuțĭ, și bucuros am suferit umilirile. Deși, ómenĭ fiind, ne-a cuprins câte-odată desperarea, ne-am mângăiat cu încrederea în Dumnedeu. Décă unii sunt nestatornicĭ, Dumnedeu este etern. A lui este biserica, și porțile iadului nu o vor învinge.

„Furul nu vine pentru alta, decât pentru ca sĕ fure, sĕ omóre și sĕ împrăscie oile. Năimitul însĕ fuge, pentru-că este năimit și nu este lui grija de oi". Bunul păstor este Isus Christos, care-șĭ păzesce oile sale și Domnul nu va părăsi pe cei ce au încredere în el.

Acesta este, pe scurt, capitulul prim al broșurei. Din celelalte capitole încă vom reproduce cu altă ocasiune unele părțĭ mai caracteristice.

„Deși noi așteptam, că fiă-care își va împlini cu lealitate datoria sa față de patriă, totușĭ — décă voim sĕ fim sincerĭ — trebue sĕ recunóscem, că ambii, domnitorul și armata, au întrecut așteptările nóstre cele mai esaltate.

Resultatele strălucite de arme, dobêndite de armata română la *Plevna*, *Grivița*, *Rahova*, *Lom-Palanca*, *Nicopoli*, *Smârdan* și în fiă-care loc, unde a avut ocasiune a se mĕsura cu inimicul fanatic și rĕsboinic, i-au câștigat admirațiunea și stima vedită la amic și la inimic, și 'i asigură unul dintre locurile cele mai onorifice între armatele cele mai bune din lume!

„Până ierĭ încă necunoscută și neprobată în foc, ea s'a reînălțat dintr'odată ca un fenice din întunericul istoriei și încungiurată de radele gloriei eroismului, dând lumei uimite dovada cea mai eclatantă, că virtuțile vechĭ resboinice s'au păstrat în poporul român, pe lângă tótă subjugarea milenară, încă în tótă puterea lor neslăbite până în diua de astădĭ.

„Poporul român are decĭ motive pe deplin îndreptățite, a fi mândru pe armata sa, care pășind în sbor repede dintr'o victoriă într'alta, s'a acoperit cu gloriă neperitóre și va fi chiămată a forma razimul principal pentru asigurarea independenței statului român câștigată cu atâtea jertfe sângeróse.

„Tare prin eroismul cetățenilor sĕi și prin înțelepciunea și genialitatea netăgăduită a conducĕtorilor destinelor ei, țéra pășesce d'aci înainte către un viitor mai fericit și în timpul cel mai scurt va fi deja în stare a-șĭ culege fructele eroismului nepregetat al armatei sale.

„In istoria poporului român însĕ, pe lângă *Călugărenĭ*, *Rahova*, etc., vor străluci cu litere de aur încă și numele: *Plevna*, *Grivița*, *Lom-Palanca*, *Smârdan și Nicopoli*, ér faptele eroice ale armatei române, încopciate cu aceste nume, vor servi de esemple lucitóre de imitațiune pentru generațiunile viitóre!

„Insuflețirea cu care sunt salutate faptele eroice ale armatei române pretutindenĭ, unde bat inimĭ române, este decĭ justificată prin fapte și va întêmpina un aplaus binevoitor în tot locul, unde invidia malițiósă și réua voință nu va fi amorțit orĭ-ce simțĕmênt de dreptate.

„Ér bardii poporului român vor afla în aceste lupte glorióse sujetul cel mai frumos și mai binevenit, precum nu l'ar puté inventa nicĭ fantasia cea mai bogată, spre a cânta faptele eroice ale ostașilor românĭ, carĭ ne reamintesc gloria vechilor cohorte străbune ale lui Traian!

„Cu intrarea victoriósă de astădĭ a armatei române, se aduce acéstă epocă memorabilă la o încheiere tot atât de solemnă, cât și de strălucită și le urăm decĭ și noi bravilor apĕrătorĭ ai patriei din inimă sinceră un „bine-ațĭ venit" la intrarea lor în reședința României, devenită liberă și independentă prin eroismul lor"....

După celebrarea unui serviciu divin militar începù la 8 óre diminéța trecerea armatei în frunte cu căpitanul ei suprem și cu suita sa strălucită sub arcul triumfal, de unde și-a continuat mersul pe calea Victoriei spre statua lui Mihaiu Vitézul. Pe fața căpitanului suprem lucia un surîs de bucuriă și de mândriă, în fața lui se vedeau impregnate simțĕmintele unei întregĭ națiunĭ, fața senină de diminéță a unei di, care promitea sĕ fiă frumósă și plină de speranță într'un viitor fericit. După dênsul urmau generalii și miniștrii, apoi veneau ostașii rănițĭ și decorațĭ, stindardele militare române, trofeele cucerite dela Turcĭ: stégurĭ, tunurĭ, carĕ militare, mașine etc., apoi urmà armata regulată, dorobanții, roșiorii, călărașii, tunarii, pionerii, pontonierii, crucea roșie etc. etc.

Nu sciai, ce sĕ admirĭ mai mult: pe domnitorul cu suita sa splendidă, pe ostașii dela liniă cu ținuta lor strictă, pe falnicii dorobanțĭ, séu pe roșiorĭ și pe călărașĭ cu armăsarii lor frumoșĭ. Toțĭ deopotrivă erau admirabilĭ, fiă-care dintre ei era *un erou*.

Inaintea statuei lui Mihai Vitézul se opri domnitorul cu suita sa și lăsà sĕ defileze trupele înaintea lui. Până la 2 óre d. a. a durat acéstă defilare, ér după aceea s'au împrăștiat fiă-care trupă pe la cuartirele sale.

Acéstă di de sĕrbătóre națională era pentru mine tot-odată și o adevĕrată di de revelațiune! Căcĭ — diceam eu așa în mintea mea — décă acéstă jumĕtate din corpul nostru național după o amorțire de seculĭ întregĭ, trezită dintr'o dată la o viéță nouĕ a putut sĕ sĕvêrșéscă fapte atât de grandióse, óre ce ar puté sĕ isprăvéscă acest popor, décă ar fi imbinate tóte puterile lui?

Insĕ „fiă ce-o vrea Dumnedeu — eu îmĭ cânt cântecul meu!"

P. Br.

SCIRILE DILEI.

— 19 (31) Iulie.

Majestatea Sa în Transilvania. Se telegrafiéză următórele din Clușiu: Primarul orașului Clușiu a însciințat oficios pe membrii magistratuali, că Majestatea Sa monarchul, va sosi la 22 Septemvre la 7 óre 55 minute dela Zenta la Clușiu și de aici va pleca în aceeași di la 1 óră d. am. spre Huedin. Din motivul acesta primarul convócă pe membrii magistratului la o consfătuire prealabilă cu privire la modul primirei Inaltului óspe.

—o—

Suveranii români la Ischl. Din Ischl se telegrafiéză: Părechea regală română va sosi aici numai în 2 séu 3 August și va rĕmâné aici mai multe dile. Acéstă visită este mult comentată în cercurile curții, dându-i-se mare însĕmnătate.

—o—

Parastas. Dumineca s'a ținut în biserica din Sibiiu-cetate parastas pentru rĕposatul *Nicolae Roman*, în presența unui public ales și numeros. Nicolae Roman, după cum scim, a rĕposat în vêrstă de 28 ani în Bistrița, unde era aplicat ca comptabil la banca de acolo. La finea parastasului d-l protopresbiter Ioan Papiu a ținut o cuvêntare fórte bine alésă și acomodată, arĕtând meritele, ce acest bărbat tînĕr și-a dobêndit prin activitatea sa desvoltată pe terenul bisericei și al națiunei. Acest bărbat, a dis d-l protopresbiter, va fi privit ca o adevĕrată icónă înaintea acelora, carĭ își iubesc biserica și națiunea.

—o—

Grindină. Se scrie din Hașag cu data de 25 Iulie: Ieri a cădut peste comunele învecinate Cenade și Șoroștin — în parte și la noi — o grindină mare, prefăcênd în nimica sĕmĕnăturile. După amédi fù o căldură nesuferită. Pe la 4 óre începù sĕ durdue, vĕjăitul norilor negri alungă pe lucrătorĭ în mare parte către casă. Intre 5—6 óre se începù un urlet, ca și când s'ar svêrcoli marea. Era liniște de vênt. Acéstă ținù cam o jumĕtate de óră. Incepù sĕ cadă grindina de mărimea pumnului la vederea căreia toți tremurau. Cădeau grămedi de ghiață cu muchi ascuțite. Ómenii plângeau la vederea acestei nenorocirĭ. Peste comuna Hașag a ajuns mai puțină, dér cu atât mai vêrtos a cădut peste hotarele Șoroștinului și Canădii; câmpurile erau dimineța albe de ghiață, ca la Crăciun de nea.

—o—

Congregațiunea comitatului Brașov este convocată la o adunare estra-ordinară pe diua de 7 August la 9 óre a. m. în sala caselor primăriei (la stat). Comisiunea permanentă își va ține ședința în 6 Aug. la 10 óre a. m.

—o—

Recolta în România. Se scrie din Bucuresci: Secerișul grâului, săcării și al rapiței este în cele mai multe părți ale țerii pe sfîrșite; producția diferă după localități. In multe locuri este slăbuță din causă, că s'a copt prea tare. Și în anul acestă s'a simțit lipsa de lucrători, acésta lipsă a causat o perdere însemnată țerii, și va causa, până atunci, până când nu se vor introduce mașini agricole peste tot. Grâul a fost în unele părți neajuns, atât în privința calitativă, cât și cantitativă, dér sunt și localități, unde a produs numai 9—13 hlt. Producțiunea mijlocie pe pogon este două chile. Grâul fiind de calitate fórte bună — are o trecere mare și prețurile încă s'au urcat. Numai în sĕptĕmâna trecută se vindea chila cu 45 de Lei, și adi a ajuns deja la 50—56 Lei. Grânele mai bune sunt plătite chiar și cu 60—62 Lei. Prisosul pe acest an se evaluéză la 12—14 milióne hl. Păpușoiul promite fórte mult.

—o—

„Societatea de navigațiune pe Dunăre" și România. Din Bucuresci 'i se telegrafiéză lui „N. Fr. Presse", că „Societatea dunărénă" a vêndut vaporul *Orient* pentru suma de 1/2 milion florenĭ guvernului român și tot-odată s'a îndatorat a nu mai transporta persóne între Brăila și Galați.

—o—

Omoruri în biserică. Cu data de 27 Iulie se scrie din Corfu, că într'unul din orașele cele mai înfloritóre ale Epirului, în *Argyrokostis*, s'a întêmplat o încăerare de tot tragică între nisce Turci și Greci. O tînĕră fată grecă voia sĕ trécă la Mohamedanism; audind despre acest lucru, metropolitul grecesc de acolo o chiămă la sine, ca sĕ-o desfătuéscă. Nisce Turci fanatici, ca sĕ-și rĕsbune, au invadat chiar în decursul liturgiei în biserica catedrală, comițênd o ne mai audită barbariă; 12 Greci, bărbați, femei și copii, și 5 Turci fură omorîți, ér metropolitul fù greu rănit; în îmbuldéla ne mai pomenită fură răniți și alții vre-o 30 de inși. Autoritățile turcesci au pus mâna pe câți-va făptuitori, dér adevĕrații înscenatori ai crimei s'au refugiat.

—o—

Musica orășenéscă va da mâne séră, Joi, un concert în grădina dela Hotel „Nr. I". Intrarea de persónă 30 cr.

—o—

Rectificare. In rubrica „sciri ultime" de ieri s'a strĕcurat o greșélă de tipar. Și anume: în loc de „dela fiăndu-l acesta" etc. sĕ se cetéscă „*La gândul acesta au renunțat*".

Sciri neliniștitóre.

Din *Bucuresci* primesce fóia ungurésca „*Magyar Hirlap*" o corespondență din care estragem urmĕtórele:

Șeful poliției din Galați a confiscat mai multe mii de esemplare dintr'o proclamație bulgară, pe cari le-a aflat la un supus bulgar de-acolo; proclamația este tipărită pe hârtiă roșiă și provócă pe Bulgarii din România, Dobrogea și Basarabia, ca ori sĕ se înroleze în legiunea resculaților macedoneni, ori sĕ trimită daruri în bani, ca ast-fel succesul rĕscólei sĕ fiă asigurat și *Macedonia sĕ se anecteze cât mai curênd la Bulgaria*.

Din orașele Galați, Craiova, Giurgiu, Corabia, Turnu-Măgurele și Zimnicea numĕroși supuși bulgari au trecut deja Dunărea și s'au înrolat în legiunea rĕsculaților macedoneni din Bulgaria. Este o faimă tendențiósă scirea dată de „Agenția Balcanică", că autoritățile desarméză pe rĕsculații bulgari și-i trimit acasă. In tótă diua se pot vedé sute și sute de Bulgari pe năile, ce merg în susul Dunărei, precum și bărbați ruși tineri, cu atitudine rĕsboinică, cari debarcă mai ales la Vidin și Lom-Palanka, cĕlĕtorind parte pe carĕ, parte pedestri către Sofia...

Mare rol jócă în rĕscóla din Macedonia societatea rusésca de navigațiune „*Gagarin*" ai cărei cei dintâiu acționari sunt moștenitorii fostului Țar Alexandru III. Năile acestei societăți desvóltă în dilele din urmă o activitate, care n'are caracter comercial. „*Voința Națională*" anunță din isvor bine informat, că de câte-va dile *năile acestei societăți transportéză la Lom-Palanka cete rusesci înarmate, ofițeri-ruși îmbrăcați în vestminte civile și ostași.* „Mișcările acestea — continuă organul de frunte al partidei liberale — ne amintesc evenimentele de acum 19 ani, când ostași ruși au mers în Serbia, ca sĕ fiă într'ajutor rĕsculaților de-acolo în luptele contra Sêrbilor. Mișcările acele s'au desfășurat atunci așa de tare, încât peste câta-va luni a isbucnit rĕsboiul sângeros ruso-romano-turc. Óre transportarea de adi a cetelor de voluntari ruși *nu este presemnul unui sângeros rĕsboiu europén?* Desvoltarea evenimentelor și asĕmĕnarea situațiunei este așa de mare, încât pe noi nu ne pot lăsa nici un moment în liniște; din potrivă, noi, cari am trecut prin evenimentele din 1876—77—78 ne temem, că *situațiunea de adi este cu mult mai periculósă* și ușor póte încurca întreg continentul într'un mare rĕsboiu."

Tóte foile din Bucuresci comunică următorul incident, ce s'a petrecut în Sinaia și care (décă este adevĕrat! — Nota Red) ilustréză pasiunile contra Rusiei.

Ministrul de esterne (român) ține acum în Sinaia obicinuitele recepțiuni diplomatice, din care causă atât regele, cât și corpul diplomatic petrec în acéstă admirabilă, „reședință de véră." Recepțiunea s'a ținut Vineri după amédi; toți așteptau cu mare încordare pe ambasadorul rus *Fonton*, pe care *ministrul de esterne a voit sĕ'l róge în public, sĕ-i esplice, ce scopuri și-a pus înainte guvernul rusesc, când a hotărît sĕ turbure liniștea Dobrogei prin emisari rusesci.*

Insĕ d-l *Fonton* nu s'a presentat, ci s'a dus direct la Bucuresci.

Sâmbătă diminéța ministrul de esterne *Lahovari* încă a călĕtorit la Bucuresci; trebuia sĕ ajungă în gară la 12 óre. Și totuși c'o jumĕtate de óră mai înainte ambasadorul rus Fonton s'a presentat la gară, așteptând sosirea ministrului de esterne.

Trenul a sosit în sfîrșit și d-l *Fonton* grăbi înaintea ministrului de esterne, salutându-l prin un compilent adênc; ministrul *Lahovari* însĕ l-a resalutat c'o récélă surprindĕtóre și a voit sĕ iese din gară. Atunci d-l Fonton *l'a luat de braț* și a voit sĕ se plimbe cu el pe peron. Ministrul însĕ n'a avut plăcerea nici sĕ se plimbe, nici sĕ vorbéscă, ci înaintă spre eșire cu cuvintele:

— Au revoir, Excellence. Je vous donne un rendez-vous *aujourd'hui* chez moi!

Ambasadorul însĕ plecă în urma ministrului și i-a îmbiat trăsura lui. Dér *d-l Lahovari a refusat acéstă recomandațiă* și fără de a dice o vorbă urcă într'o simplă trăsură de piță și mână în oraș.

Reproducem sub cea mai mare reservă aceste sciri ale fóiei ungurescĭ.

Dare de sémă.

Betlean (S.-Dobéca), 26 Iulie 1895.

Cu ocasiunea balului dat de inteligența din Betlean, cu concursul mai multor tineri academici din jur, care a decurs în ordine esemplară, ca și de altă-dată, a incurs suma destul de frumósă de 138 fl. 34 cr., din cari s'au spesat 49 fl. 65 cr., rĕmânênd un venit curat de 88 fl. 69 cr., cari s'au administrat prim-curatorului bisericesc gr. cat. din loc.

Mai mulți Domni și Dómne au binevoit a suprasolvi cu acéstă ocasiune, și adecă p. t. D-nii: conte Betheln András 5 fl., Alesiu Rocnean, profes. în Botoșani 2 fl. 4 cr.; Vasiliu Candrean supra-vigil silvanal în Borgo-Tiha 2 fl. Stefan Muntean farmacist în Botoșani 2 fl.; Augustin Mureșianu preot în Ocna Deeșului 2 fl. Dr. Gavril Tripon adv. în Bistrița 1 fl. 20 cr.; Gavril Pop, din Ileanda 1 fl.; Drd. Ioan Cherecheș pract. de adv. în Bistrița 1 fl.; Dr. Emil F. Negruțiu medic în Blașiu 1 fl.; Francisc Kádár not. în loc, N. Neuberger întreprindĕtor câte 2 fl.; Ilie Mircea pantofar 50 cr.; Nic. Ișian pantofar 50 cr.; Ilie Micsia cond. la cărț-funduare 30 cr.; Ioan Pop teolog abs. din Teurea 30 cr.; D-na Platos 30 cr.; Polonyi Sándor negustor 30 cr. și în fine N. Chifa din Brașfalĕu 30 cr. — pentru care generósă faptă li-se aduce și pe acéstă cale cea mai căldurósă mulțămită.

Petrecerea a fost dintre cele mai animate, petrecêndu-și până în alba diuă. Dintre dame vre-o câte-va ne-au delectat ochii — și simțirile cu drăgălașul port românesc, de care am rĕmas încântați.

Gregoriu Pușcariu,
președintele balului.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 31 Iulie Fóia oficiósă publică numirea d-lui Dr. Plener, ca președinte al curții de compturi comune. După aceeași fóiă fisciulul orașului Brașov Dr. *Iosif Fabritius* i-s'a conferit crucea de cavaler a ordinului *Francisc Iosif*.

Sofia, 31 Iulie. Principele Bulgariei a declarat, că se va reîntórce în curênd aici. El nu se gândesce la abdicare. Ministrul de esterne bulgar a dis, că décă Metropolitul Clemente a făcut promisiuni în numele Bulgariei, a amăgit numai țera.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a despărț. XXIII. (Turda) al „Asociațiunii Transilvane" prin acésta se convócă pe 10 August (Sâmbătă) n. c. la 3 óre p. m. în sala Hotelului Central din Turda.

Program: 1) Deschiderea adunării 2) Raportul subcomitetului. 3) Esmiterea unei comisiuni pentru înscrierea membrilor noi. 4) Alegerea noului subcomitet. 5) Alegerea a doi delegați pentru adunarea gen. a „Asociațiunii". 6) Raportul comisiunii pentru inscrierea membrilor noi. 7) Defigerea locului pentru ținerea viitórei adunări generale. 8) Eventuale propuneri. 9) Eventuale disertațiuni.

La acéstă adunare sunt invitați toți membrii, inteligința și poporul român din acest despărțĕmênt, precum și toți aceia, cari doresc promovarea culturii române.

Turda, 27 Iulie 1895.

Simeon Pop, director. **Iuliu C. Vlăduțiu,** casar și secret. subs.

Producțiuni și petreceri.

Comitetul arangiator aduce la cunoscința on. public participator, că *petrecerea de vară dela Turda* ficsată pe 10 Aug. n., va fi precedată de o ședință literară music. cu următorul cuprins:

Program: 1) Deschidere prin d-l Drd. Eug. Pătăceanu. 2) Solo violină, de d-l Ioan Mesaroș 3) Declamațiune, de d-ra Augusta Vlăduțiu. 4) Disertațiune, de d-l Valer Moldovan. 5) Piano-solo, de d-ra Olimpia Vlăduțiu. 6) Declamațiune, de d-l Iustin Pop.

Inceputul precis la 7 óre séra, ér după ședință va urma dansul.

Literatură.

In editura librăriei *E. Zeidner* din Brașov a apărut: **Carte de cetire** pentru anii din urmă ai școlelor poporale și de repetițiune, lucrată de *Domețiu Dogariu*, învĕțător dirigent în Satulung (Săcele) și *Nicolau Pilția*, profesor la gimnasiul român din Brașov. — Este una dintre cele mai bogate cărți de cetire, se estinde pe 424 pagine, cuprindênd 231 bucăți de cetire parte în prosă, parte în poesiă. Costă un esemplar broșat 70 cr., ér legat 85.

*

Din „*Biblioteca pentru toți*" a apărut broșura a 12-a: **Nuvele**, de Michail *Demetrescu*. Broșura următóre din acéstă bibliotecă va fi: Novele și Romane, de Dniliu *Zamfirescu*. Fiă-care bro-șură costă câte 30 bani (15 cr.)

DIVERSE.

Inălțimea norilor. Conferința meteorologică ținută în anul 1891 la München a fost decis, ca sĕ se țină cont de înălțimea norilor în 20 de locuri. Observația în decurs de un an întreg dă resultatele urmĕtóre: Inălțimea cea mai mare o au norii așa numiți: *cirrus* séu în limbaj comun mieluței. Aceștia se înalță véra până 14.930 m., iérna până la 11.560 m. Inălțimea mijlocie la este cam de 9923 m. Norii numiți: *cumuli* ajung véra la maximul înălțimei de 3582 m., iérna de 2690. Alte specii de nori se schimbă dela înălțimea de 120 și 12.000 m. Sunt însĕ nori, cari se ridică și plutesc la o înălțime nespus mai mare ca cele precedente. Aceștia sunt norii, cari se vĕd la apusul sórelui séu înainte de rĕsăritul lui în admirabila colóre roșietică. Unii dintre aceștia ajung și înălțimea de 138,000 m. peste suprafața apei și profesorul Mohn a definit înălțimea unui ast-fel de nor, la an. 1892, cu 132.000 m. Acésta face chiar de 8 ori atâta cât înălțimea celui mai mare munte „Mont Everest" din Himalaia. Aceste mĕsuri ne dau dovadă și despre aceea, că stratul de aer, ce încunjură pĕmêntul trebue sĕ fiă cu mult mai gros de 12 mile, cum se credea până acum.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Müsterchen des Stoffes von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe.—Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schußfäden" weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kräuselt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hoflief.), **Zürich** versenden gern Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefern einzelne Roben und ganze Stücke porto- und steuerfrei in die Wohnung.

5.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Iulie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.40
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	125.10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.35
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.25
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	146.50
Renta de hârtie austr.	100.95
Renta de argint austr.	100 15
Renta de aur austr.	123.50
Losurĭ din 1860	156.—
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	108C.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	488.75
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	403.50
Napoleondorĭ.	9.62½
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.35
London vista	121.30
Paris vista	48.02½
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.80
Note italiene.	45.95

Cursul pieţei Braşov.

Din 31 Iulie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.58	Vênd.	9.60
Argint român.	Cump.	9.52	Vênd.	9.56
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.60	Vênd.	9.62
Galbenĭ	Cnmp.	5.64	Vênd.	5.68
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	129.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.82	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

N-rul 94—1895

Concurs.

Pentru darea în îngrijire a Internatului G. Christurian, în care se întreţin cu cost, locuinţă şi spălat patru şcolarĭ dela şcólele medii române ort. rĕs. din Braşov, se publică concurs pentru facerea de oferte.

Oferenţii, carĭ trebue sĕ fiă familii române de bună reputaţiune din Scheiu (pot concura şi cei din cetatea internă a Braşovului) au sĕ adreseze ofertele lor la Comitetul parochial al Bisericii Sf. Nicolae din Scheiu, până la 15 August 1895 s. v.

Braşov, 15 Iulie 1895.

Comitetul parochial al Bisericei române ort. rĕs. dela Sf. Nicolae în Braşov.

David Almăşan, preşedinte. — Arsenie Vlaicu, secretar.

Anunciurĭ
(inserţiunĭ şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administratiunĭ. In casulŭ publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmêntŭ, care cresce cu câtŭ publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administraţiunea „Gazeta Transilvaniei."

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

„ALBINA"
INSTITUT DE CREDIT ŞI DE ECONOMIĬ
FILIALA BRAŞOV

Cec.-Conto la poştă. Nr. 505.

Birourile: Têrgul botelor nr. 22, etagiul I.

primesce depunerĭ spre fructificare pe lângă 4½% netto, solvindŭ însaşĭ darea de interese;
sconteză poliţe comerciale cu 5½%;
accórdă imprumuturĭ cambiale şi cambial-ipotecarĭ cu 6%;
deschide credite în cont corrent sub cele maĭ avantagióse condiţiunĭ;
accórdă împrumuturĭ pe hârtiĭ de valóre, monede, giuvaere şi mărfurĭ cu 6%;
cumpĕră şi vinde cu preţurile cele mai convenabile **monede şi hârtii de valóre** indigene şi străine, în specialŭ de cele românescĭ;
rĕscumpĕră fără nicĭ o detragere **cupóne, escomptéză cupóne** înainte de scadenţă, şi
cumpĕră cu celŭ mai urcatŭ preţŭ **cupóne dela efecte române;**
efectuéză în modulŭ celŭ mai culantŭ **încassărĭ şi plăţi** pe pieţele din ţéră şi streinătate;
esecută în comisiune orĭ-ce **însărcinărĭ de bancă** sub cele mai ieftine condiţiunĭ;
închiriéză magazine şi locurĭ libere de depou, pe teritoriulŭ sĕu **strada Gării Nr. 45,** care, situatŭ nemijlocitŭ lângă gara drumului de fierŭ de statŭ, e legatŭ prin şine proprii cu acésta şi investitŭ cu dreptulŭ de vămuire şi cântărire oficiósă prin organele drumului de fierŭ de statŭ;
primesce în calitatea sa ca representanţă principală a societăţii de asigurare EQUITABLE din New-York **oferte pentru asigurărĭ pe vieţă** sub condiţiunile favorabile, particulare a acesteĭ societăţĭ.

Onorabilelorŭ administraţiunĭ de fondurĭ şi p. t. D-lorŭ capitaliştĭ le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei"

ale cărorŭ cupóne sĕ rĕscumpĕră semestrulŭ fără nicĭ o detragere, şi carĭ se află de vêndare în cursul dilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 şi 2000 de coróne. Comparêndŭ cursurile şi produsulŭ celorlalte efecte indigene, se póte susţinea cu totŭ dreptulŭ, că

Scrisurile fonciare „Albina" de 5%

suntŭ adĭ relativŭ cele mai ieftine şi totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelor „Albina" e garantată prin valórea celŭ puţinŭ întreită a ipotecelorŭ pe basa cărora se esmitŭ, prin fondulŭ specialŭ de asigurare a scrisurilorŭ fonciare care e de fl. 200,000 şi în fine prin totalitatea orĭ şi cărei alte averĭ a institutului.

58 · *

Birourile: Têrgul botelor nr. 22, etagiul I.

Orele de cassă dela 8—1.

De închiriat.

Prăvălia din strada Hirscher Nr. 7 vis-a-vis de teatru, care se va provedé cu un portal nou, **dimpreună cu 3 odăi de locuit, culină, pivniţă, pod şi un magazin** mare, sunt, **orĭ în total, orĭ seperat, a-se închiria, începênd din 29 Septemvre 1895.**

A se întreba la subscrisul proprietar

Simeon Damian,
advocat.

783,5 –*

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ.	3 fl. —
Pe şése lunĭ.	6 fl. —
Pe unŭ anŭ.	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ.	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ.	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Sosirea şi plecarea trenurilor în Braşov.

Sosirea trenurilor în Braşov:

1. Dela Pesta la Braşov:

Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéţa.
Trenul de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

3. Dela Zĕrnesci la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 21 min. diminéţa.
Trenul mixt: 1 óră 14 min. după am.
Trenul mixt: 8 óre 16 min. séra.

4. Dela Ch.-Oşorheiu la Braşov.

Trenul mixt: 8 óre 20 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Braşov*)

Acest de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braş.

1. Dela Braşov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Braşov la Bucuresci:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre inainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zĕrnesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 9 óre 5 min. diminéţa.
„ „ 5 „ 13 m. după am.
Trenul mixt: 9 óre 30 min. séra.

4. Dela Braşov la Ch.-Oşorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 5 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul mixt: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Braşov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Trenul tren circuléză numai Joia, Dumineca şi la sĕrbătorĭ.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.